

רע"פ 2291/17 - אברהים נירוך, ואא'ל מחמוד איברהים חמידה נגד יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה - מחוז ירושלים

בית המשפט העליון

רע"פ 2291/17

כבוד השופט א' שהם
1. אברהים נירוך
2. ואא'ל מחמוד איברהים חמידה

לפני:
המבקשים:

נגד

יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה - מחוז ירושלים

המשיבה:

בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בירושלים, מיום 7.2.2017, בע"פ
22551-11-16, שניתן על ידי כב' השופטת ח' מרים
לומפ

בשם המבקשים: עו"ד איתן פלג (פומרנץ)

בשם המשיבה: עו"ד עמית אופק

החלטה

1. לפניי בקשת ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ח' מרים לומפ), בע"פ
22551-11-16, מיום 7.2.2017. בגדרו של פסק הדין, נדחה ערעורם של המבקשים על החלטת בית המשפט לעניינים
מקומיים בירושלים (כב' השופטת מ' אב-גנים וינשטיין), בב"ש 3516/16, מיום 10.10.2016, אשר במסגרתה נדחו
בקשותיהם של המבקשים, לביטול צווי הריסה מנהליים שהוצאו נגדם. בהחלטתי מיום 13.3.2017, הוריתי על עיכוב
ביצוע צו ההריסה, עד למתן החלטה בבקשת רשות ערעור זו.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. ביום 10.4.2016, חתמה המשיבה על שני צווי הריסה מנהליים, בהתאם לסעיף 238(א) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: החוק), כמפורט להלן: צו הריסה מנהלי המתייחס למבנה שהוקם על מקרקעין בנ.צ. 215345/627375, וואלג'ה ירושלים, אשר תואר כמבנה בבניה בשטח של כ-200 מ"ר, וחומת בטון בהיקף המבנה, באורך של כ-110 מ"ר; וכן, צו הריסה מנהלי על מבנה שהוקם במקרקעין בנ.צ. 215610/626970, וואלג'ה ירושלים, אשר תואר כמבנה בבניה בשטח של כ-190 מ"ר במפלס עליון, קומת קרקע בשטח של כ-65 מ"ר וחומת בטון בהיקף המבנה, באורך של כ-87 מ"ר (להלן: צווי ההריסה). צווי ההריסה הודבקו על גבי המבנים ביום 10.4.2016.

3. המבקשים הגישו בקשות לביטול צווי ההריסה לבית המשפט לעניינים מקומיים, אשר איחד את הדיון בעניינים. בהחלטתו מיום 10.10.2016, דחה בית המשפט לעניינים מקומיים את בקשותיהם של המבקשים, בקובעו כי הן אינן מגלות עילה חוקית לביטול הצווים, וכן, כי אין מדובר במקרה חריג בו קיים פגם חמור בהליך הוצאתם, או בשיקול דעתה של הרשות המוסמכת. בית המשפט לעניינים מנהליים עמד על כך שהמשיבה הייתה מוסמכת לפעול להוצאת צווי ההריסה, ועל העובדה, כי לא נפל פגם בהודעת הוועדה המקומית לתכנון ובניה (להלן: הוועדה המקומית), לפיה היא אינה מתנגדת לטיפול המשיבה בעניין זה. עוד דחה בית המשפט לעניינים מנהליים את טענת המבקשים, כי נפלו פגמים בקיומה של חובת ההתייעצות של המשיבה עם נציגות משרד המשפטים, ועם היועץ המשפטי של עיריית ירושלים. בית המשפט לעניינים מקומיים הוסיף וציין, כי היעדר שירותים עירוניים לכפר וואלג'ה, אינו מונע מרשויות התכנון להוציא צווי הריסה מנהליים. אשר לטענות המבקשים בדבר קיומם של שיקולים זרים בהוצאת צווי ההריסה ואכיפה בדרגות, קבע בית המשפט לעניינים מקומיים, כי הם לא הניחו כל תשתית עובדתית לביסוסן של טענות אלו.

4. בעקבות דחיית בקשותיהם, הגישו המבקשים ערעור לבית המשפט המחוזי, שנסב על החלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים. ביום 7.2.2017, דחה בית המשפט המחוזי את הערעור, בקובעו כי לא נפל פגם בהחלטת בית המשפט לעניינים מקומיים. בית המשפט המחוזי הדגיש, כי הביקורת השיפוטית על מתן צו הריסה מנהלי היא מצומצמת, וגם כאשר נפל פגם בהוצאת צו ההריסה, יש לבחון את נפקותו, בהתאם לעקרונות דוקטרינת הבטלות היחסית. נקבע בנוסף, כי המבקשים לא הוכיחו קיומה של עילה חוקית או פסיקתית לביטול צווי ההריסה בעניינם, שעה שהמבנים הוקמו ללא היתר בניה כדין; בנייתם לא הושלמה בעת מתן צווי ההריסה; והם לא היו מאוכלסים במועד זה. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע, כי בדין דחה בית המשפט לעניינים מקומיים, את טענות המבקשים בדבר חריגה מסמכות ופעולה בחוסר סמכות מצידה של המשיבה בעת הוצאת צווי ההריסה; לענין הפרת חובת ההתייעצות עם נציגות שר המשפטים בוועדה; ובנוגע לקיומם של שיקולים זרים בהוצאת צו ההריסה ואכיפה בדרגות. אשר לטענת המבקשים בדבר קיומו של פגם בנושא ההתייעצות עם היועץ המשפטי של עיריית ירושלים (להלן: היועץ המשפטי), הזכיר בית המשפט המחוזי את פסיקתו של בית משפט זה, לפיה הוצאת צו הריסה מנהלי על ידי המשיבה, מחייבת היוועצות עם נציג שר המשפטים בוועדה זו, אך אין כל צורך בהתייעצות גם עם היועץ המשפטי של הרשות המקומית (רע"פ 3122/08 אבו סרור נ' מדינת ישראל (2.11.2008)).

הבקשה לרשות ערעור ותגובת המשיבה

5. בבקשת רשות הערעור שלפניי, משיגים המבקשים על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. המבקשים חוזרים על הטענה שהעלו בפני הערכאות הקודמות, לפיה מדובר בהליכים הנחזים להיות כדין למראית עין בלבד, נוכח פגם שנפל בקיומה של חובת ההתייעצות הנדרשת כדין; חריגה מסמכות ופעולה בחוסר סמכות מצידה של המשיבה; וכן, "חלוקת עבודה" מוסכמת מראש בין המשיבה לוועדה המקומית. נטען בנוסף, כי למשיבה לא עומדת חזקת התקינות המנהלית, משום שהמבקשים הציגו ראיות "למכביר", שיש בכל אחת מהן, "ובוודאי בכולן יחד", כדי לערער את ההסתמכות על

חזקה זו. עוד חוזרים המבקשים על טענתם בדבר קיומה של אכיפה בררנית בעניינם.

בתגובתה, טוענת המשיבה כי יש לדחות את הבקשה לרשות ערעור, בצינה כי טענותיהם של המבקשים נדונו בפני שתי ערכאות, ובקשתם אינה מעלה כל סוגיה משפטית החורגת מעניינם הפרטי. עוד נטען כי, כפי שנקבע בערכאות הקודמות, מתקיימים בעניינם של המבקשים התנאים להוצאת צווי הריסה מנהליים. לגופה של הבקשה, טוענת המשיבה, כי אין די בהעלאת "טענות סתמיות" כדי לסתור את חזקת התקינות המנהלית, ולפיכך, לשיטת המשיבה, המבקשים לא עמדו בנטל המוטל עליהם לסתירת החזקה. המשיבה טוענת בנוסף, כי המשיבה הפעילה את סמכותה למתן צווי ההריסה כדין, ולא נפל פגם במימושה של חובת ההתייעצות הנדרשת על פי הדין. המשיבה מוסיפה וטוענת, כי העובדה שישנם מבנים רבים שלא מתקיימת נגדם אכיפה היא מצערת, אך אין עסקינן באכיפה בררנית, כי אם בתולדה של מכלול שיקולים ואילוצים, לרבות סדרי עדיפויות בהפעלת משאבי גורמי האכיפה, והיכולת המעשית של אותם גורמים לבצע את הצווים.

דיון והכרעה

6. בפתח הדיון, ראוי להזכיר את ההלכה המושרשת, לפיה רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים, המעוררים שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים להליך; או כאשר מתעורר חשש ממשי מפני עיוות דין מהותי או אי-צדק שנגרם למבקש (רע"פ 1136/17 חברת פרופיל אבטחה ואחזקה בע"מ נ' מדינת ישראל (28.3.2017); רע"פ 460/17 אבו הדואן נ' מדינת ישראל (20.3.2017); רע"פ 10059/16 בדיר נ' מדינת ישראל (14.3.2017); רע"פ 226/17 מסיקה נ' מדינת ישראל (6.3.2017)). לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובנספחיה, נחה דעתי כי הבקשה אינה עומדת באמות המידה האמורות. חרף ניסיונותיהם של המבקשים לעטות על בקשתם כסות של שאלות משפטיות עקרוניות, הרי שהיא נוגעת, לאמתו של דבר, לעניינם הפרטי של המבקשים, הא ותו לא. בנוסף, טענותיהם של המבקשים כבר הועלו, אחת לאחת, בפני ערכאת הערעור, אשר התייחסה אליהן ודחתה אותן לגופן, ומשכך, נראה כי הבקשה מהווה ניסיון לערוך "מקצה שיפורים" לתוצאת הערעור, ניסיון שאין להיעתר לו (רע"פ 7665/16 א. סביח למסחר כללי בע"מ נ' מדינת ישראל - משרד התמ"ת (14.11.2016)(להלן: עניין א. סביח); רע"פ 9632/16 מקוריה נ' מדינת ישראל (15.12.2016)(להלן: עניין מקוריה)). די בטעמים אלו, על מנת לדחות את הבקשה.

7. מעבר לדרוש, אציין את הדברים הבאים. טענותיהם של המבקשים משיגות, הלכה למעשה, על קביעות שבעובדה, אשר נעשו על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים. זאת, שעה שידוע כי התערבות ערכאת הערעור בממצאים מעין אלו, אשר נקבעו על ידי הערכאה הדיונית, תיעשה במקרים חריגים ומצומצמים בלבד, לא כל שכן עת עסקינן ברשות ערעור "בגלגול שלישי" (רע"פ 372/17 ח'ורי נ' מדינת ישראל (18.1.2017); עניין מקוריה; עניין א. סביח). בענייננו, קבע בית המשפט לעניינים מקומיים, לאחר שמיעת העדויות ובחינת כלל הראיות שהוגשו לו, כי המבקשים לא עמדו בנטל המוטל עליהם להראות כי נפל פגם בשיקול הדעת של הרשות המוסמכת, היורד לשורשו של עניין, ואשר מצדיק את ביטולם של צווי ההריסה. הנני תמים דעים עם בית המשפט המחוזי, בקובעו כי אין מקום להתערב בקביעות אלה, אשר נעשו על ידי הערכאה הדיונית. עוד אוסיף, כי לטעמי לא נפל פגם מהותי בהפעלת סמכותה של המשיבה להוציא צווי הריסה מנהליים בנידון דידן, או בקיומה של חובת ההתייעצות שחלה על המשיבה, טרם הוצאת הצווים. כמו כן, מקובלת עליי קביעתו של בית המשפט המחוזי, כי המבקשים לא הציגו בפני הערכאות הקודמות ראיות כלשהן לסתירת חזקת התקינות המנהלית, הנוגעת להליך הוצאת צווי ההריסה בעניינם. עוד אדגיש, כי כפי שציין בית המשפט המחוזי, "מקום שהחוק נאכף בצורה חלקית, אין בכך פסול, והכל אם הדבר נעשה מטעמים ענייניים". על כן, נוכח

ביצוע פעולות האכיפה בכפוף לשיקולים ביטחוניים ואחרים, נחה דעתי כי אין לראות בפעולות המשיבה כלפי המבקשים משום אכיפה בררנית.

8. סוף דבר, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת. ההחלטה בדבר עיכוב הביצוע, מיום 13.3.2017, מתבטלת בזאת, וניתן לבצע את צו ההריסה לאלתר.

ניתנה היום, א' באייר התשע"ז (27.4.2017).

ש ו פ ט
